

Girigheten är ett hot mot mänskligheten

Publicerad här den 9 oktober 2015

OROSMOLNEN HAR SEDAN LÄNGE HOPAT SIG. Miljön. Religionskrigen. Kärnkraften. Ojämligheten. Visst skulle människorna kunna avvärja det mesta av dessa hot. Om den rätta viljan fanns. Och om alla drog sitt strå till stacken. Men så kommer det nog inte att bli. Alla är sig själva närmast. Egoismen sticker upp sitt fula tryne och lägger hinder i vägen överallt. Värst är girigheten, den elakaste formen av egoism.

Miljön

Vi vet att växthuseffekten snart leder till att mängder av människor kommer att fly från översvämningar och från brist på mat och vatten. En flyktingström som får dagens flyktingströmmar att likna rännilar. Detta händer om inte tillflödet av koldioxid och andra växthusgaser till atmosfären omedelbart hejdas. Men detta kommer inte att ske. Girigheten lägger hinder i vägen.

Snikna oljemiljardärer i Exxon med flera har köpt forskare för att de ska förneka att de fossila bränslena påverkar klimatet. Snikna bilfabrikanter som Volkswagen med flera vilseleder bilköparna genom förfalskade uppgifter om hur mycket bilarna släpper ut av klimatförstörande avgaser. Och Sverige är inte mycket bättre.

Ägarna till Vattenfall vägrar att lägga ned kolgruvorna i Tyskland. Man säljer dem hellre till andra brukare trots att de leder till större utsläpp av växthusgaser än vad hela Sverige förorsakar. Hellre än att förlora ett antal miljarder på investeringen i kolenergi bidrar man till att klimatkatastrofen kommer allt närmare. Våra politiker vågar inte heller införa de regleringar och de skatter som skulle leda till väsentligt minskade utsläpp av växthusgaser. Man tar inte risken att förlora väljare och därmed sina platser vid politikens köttgrytor. Och så vidare.

Religionskrigen

I de stora religionerna tillber alla Gud. Men man gör det på olika sätt. Alla hävdar att deras sätt är rätt, och en del försöker med våld påtvinga andra sitt eget sätt. Det är bland annat därför som vi nu nås av en flyktingström från länder som Syrien och Irak. Bakom allt detta ligger en strid om rikedom och makt. Makthavare i religionerna och i de länder som stöder religionerna vill få så många som möjligt att ansluta sig till dem. Alla använder en straffande Gud och ett liv efter detta som påtryckningsmedel.

Du ska inga andra gudar hava jämte mig. Så säger man nu också i IS när man halshugger dem som inte delar deras tro. Skrämseltaktiken har man långt in på förra århundradet använt sig av i Sverige också.

Genom att locka med paradiset och hota med helvetet i ett liv efter detta kunde inte bara kyrkan berika sig. Människor formades till lydiga undersåtar som utan att knota arbetade för svältlöner, offrade pengar och liv i kungarnas krig och skänkte det de kunde till kyrkan. Ju fler anhängare religionerna får, desto starkare och rikare blir de. Där ligger den främsta förklaringen till de grymma religionskrigen. Girigheten skyr inga medel.

Ojämligheten

En miljard människor lever i extrem fattigdom. Samtidigt tjänar 85 enskilda mångmiljardärer mer än vad jordens halva befolkning sammanlagt gör. I Sverige lever ytterst få i extrem fattigdom. Men det finns en djup klyfta mellan fattiga och rika även här. Och den växer nu mer än i något annat land i Europa enligt OECD. Ojämligheten skapar konflikter som växer till våld om inte gapet mellan fattiga och rika minskas. Det är den rika delen av befolkningen som skulle kunna minska gapet genom att dela med sig av sitt överflöd. Men det kommer nog inte att ske. Girigheten lägger hinder i vägen. Den som har mycket vill ha mer, inte mindre. Resultatet kommer att bli allt fler revolutioner och allt stridare strömmar av ekonomiska flyktingar.

Kärnkraften

Det är sant att kärnkraften inte släpper ut miljöfarliga gaser. Men det är lika sant att den efterlämnar ett växande berg av utbränt kärnbränsle. Detta kan komma att leda till livsfarliga radioaktiva utsläpp om man inte finner säkra sätt att förvara det på. Sätt som måste vara säkra i tiotusentals år, vilka jordbävningar och andra naturkatastrofer som än kan inträffa. Sådana sätt att förvara kärnbränslet har man inte funnit.

Kärnbränslet kan komma att anrikas för tillverkning av kärnvapen. I fel händer kan dessa leda till förödande kärnvapenkrig. Skurkar har i dagarna ertappats med att försöka sälja anrikt uran till IS. Man kan inte heller bortse från risken att kärnkraftsanläggningarna blir måltavlor för terroristangrepp eller krigshandlingar.

Verksamheten i kärnkraftsanläggningarna har lett till härdsmältor som ödelägger stora områden – och som kommer att leda till nya atomkatastrofer. Brytningen av uran förorsakar också stora skador på miljön.

Detta borde vara argument nog för att omedelbart stänga av kärnkraften och att satsa helhjärtat på förnybara energikällor. Men så kommer nog

inte att ske. Girigheten lägger hinder i vägen. Snikna ekonomiska intresser och lobbyister för kärnkraftsindustrin kommer i det längsta att fördröja en avveckling. Under tiden växer kärnavfallsberget och härdsmältor uppstår.

Jag skulle gärna vilja avsluta med något positivt i Roslings anda. Men det är svårt. Framtiden för våra barn och barnbarn är hotad. Det är framför allt girighetens fel.